

Lech Kalita

Wykład

Inspiracja i twórczość w rozwoju pacjenta i terapeuty

STRESZCZENIE

W moim wystąpieniu odniosę się do postrzegania rozwoju jako nieustającej oscylacji między inspiracją cudzymi myślami a własną, twórczą aktywnością myślową. Uważam, że tak ujęty rozwój zachodzi po obydwu stronach relacji terapeutycznej.

Skuteczny rozwój pacjenta w psychoterapii opiera się zarówno na wkładzie terapeuty, inspirującego pacjenta swoimi komentarzami do poszukiwania nowych ścieżek myślenia, jak i na udziale samego pacjenta i jego własnej, wyjątkowej twórczości umysłowej w służbie przełamania istniejących schematów.

Rozwój psychoterapeuty obejmuje podobne elementy: z jednej strony inspirację myślami autorytetów – cenionych autorów, nauczycieli czy własnych terapeutów, z drugiej zaś własny, wyjątkowy, osobisty wkład terapeuty w tworzenie relacji terapeutycznej.

Spróbuję pokazać, że momenty najbardziej błyskotliwego ale i trwałego rozwoju w relacji terapeutycznej zazwyczaj obejmują obydwa te elementy – inspirację i własną twórczość. Nadmiar inspiracji prowadzi do wypaczenia rozwoju, polegającego na imitacji autorytetów i stawianiu się fanatycznym „wyznawcą” danej idei czy danego autorytetu. Nadmiar własnej twórczości grozi natomiast zbyt swobodnym traktowaniem granic bądź wyniosłym, bezkrytycznym zaabsorbowaniem własnymi dokonaniem.

Wspomniane zagrożenia także dotyczą obydwu stron relacji terapeutycznej: pacjent może stać się fanatycznym wyznawcą swojej psychoterapii i swojego psychoterapeuty, zaś psychoterapeuta może fanatycznie podążać za daną szkołą psychoterapii czy superwizorem. I dla kontrastu: pacjent może bezkrytycznie rozwijać przeciw-terapeutyczne idee, na przykład dotyczące cudzej odpowiedzialności za własne kłopoty, zaś terapeuta podobnie bezkrytycznie może absorbować się własnymi interpretacjami, niewystarczająco umocowanymi w głębszym rozumieniu psychiki pacjenta.

Swoje refleksje zilustruję kilkoma klinicznymi przykładami zdrowego i wypaczonego rozwoju pacjenta i terapeuty, pochodzącymi z własnej praktyki.

Organizatorzy:

Prezydent Miasta Gdańska • Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży •
Uniwersytet Gdański • Fundacja Psychologiczna